

DIN CRONICA UNEI FAMILII: ADRIAN AVRAMIDE (1894-1963)

Daniel FLAUT*

Ligia DIMA**

FROM THE CHRONICLE OF A FAMILY: ADRIAN AVRAMIDE (1894-1963)

Abstract:

The Avramide House, located in the centre of Tulcea city, in the proximity of Saint Nicholas Cathedral, is a cultural heritage building most representatives for the end of 19th century. We decided to carry on further research on the family's history, especially since the house was the focus of an extensive European financed project of restoration and preservation.

Avramide family was renowned in the city as a prosperous industrialist family, owning a timber factory and a mill.

The present study offers a general overview of the Avramide family, underlining a few essential moments in the life of the older son, Adrian, using documents kept in the Tulcea County Branch of the National Archives, as well as oral sources.

A most interesting chapter in Adrian Avramide's life is reconstituted. In August 1926, following the dividing of Avramide's family wealth, he inherited the timber factory along with the mill, both established by his father in 1894. Between 1927 and 1928, Adrian Avramide invested greatly in modernizing the factory in order to increase the production capacity, especially for export, at a time when Romanian timber was highly sought and appreciated. Furthermore, he installed an automatic mill machinery and an oil press. To fund all these investments, he was forced to rely on bank loans. He needed the credit offered by Romanian Discount Bank in order to buy the raw material for the timber factory. The economic crisis gravely affected his businesses and he wasn't able to meet the contractual commitment. From 1932 on, he stopped paying any interest on his debts, invoking the law regarding exemption of agricultural debts, and sought, by any means available, postponement in the law suits filed by the staff of Tulcea Branch of Romanian National Bank. The present paper also contains the transcripts of the reports sent, between 1934 and 1937, by the Tulcea Branch of Romanian National Bank to the Governor of the Romanian National Bank in Bucharest regarding Adrian Avramide's debt and the evolution of legal actions filed against him. These documents, unpublished before, come from the "Copierul Special" reports B.N.R. no. 962/1934 (Special Copying Bulletin of R.N.B. no.962/1934), and are kept nowadays in a private archive.

*

Keywords: Avramide, Tulcea, timber factory, Tulcea Branch of Romanian National Bank, credits, debts, processes, original documents

Cuvinte cheie: Avramide, Tulcea, fabrica de cherestea, Banca Națională a României Agenția Tulcea, credite, datorii, procese, documente inedite

Casa Avramide, situată în centrul orașului Tulcea, în vecinătatea Catedralei Sf. Nicolae, reprezintă una dintre clădirile de patrimoniu emblematic pentru sfârșitul secolului al XIX-lea.

* Profesor – Facultatea de Istorie și Științe Politice, Universitatea „Ovidius” din Constanța.

** Conservator – Muzeul de Istorie și Arheologie/Institutul de Cercetări Eco-Muzeale Tulcea.

Faptul că aceasta a făcut obiectul unui amplu proiect de restaurare-conservare, finanțat cu fonduri europene, ne-a determinat să continuăm cercetările cu privire la istoria acestei familii¹.

Povestea familiei începe cu Alexe Avramide, născut în anul 1857 – după actul de căsătorie–, în Ianina (Turcia în acea perioadă, Grecia azi). Părinții săi erau Avram și Rengina Avramide, de religie ortodoxă și origine albaneză. La vârsta de 15 ani, având câțiva bani în buzunar, Alexe s-a stabilit la Tulcea, cu gândul să facă avere. S-a angajat la un han, situat pe actuala stradă Victoria (Hanul România, după sursele orale), unde a lucrat până la 18-19 ani. Datorită seriozității și hărniciei sale, Alexe Avramide a ajuns proprietarul hanului și a început să prospere în afaceri.

Pe 28 iulie 1890, Alexe, comerciant de profesie, s-a căsătorit cu Elvira A. Șnaidt, de religie catolică, născută în 1868 în orașul Karlovac, azi în Croația². Izvoarele orale spun că aceasta era fata hangului și că această căsătorie explică rapidă sa îmbogățire. El avea 33 de ani, iar ea 22. Părinții Elvirei erau Anton și Ludovica. Elvira era casnică. Nici unul dintre ei nu mai aveau părinții în viață în momentul căsătoriei.

Până în 1895 familia Avramide a locuit pe strada Basarabilor la nr. 51 și apoi pe strada Mircea Vodă nr. 27.

În 1897 Alexe a început să-și construiască o casă (actuala casă Avramide). Pentru construcția și amenajarea acesteia el a adus meșteri din Italia iar mobilierul și obiectele decorative au fost, în majoritate, achiziționate de la Viena.

Prosperând din punct de vedere economic, Alexe Avramide a cumpărat terenuri. Este și cazul celui situat în Tulcea, între Casa Cărții și Lacul Ciuperca, pe care s-au construit, încă din anul 1894, fabrica de cherestea și moara, sau a plantației de vie din zona Niculițel - Isaccea, unde a construit și un conac care mai există și astăzi.

Alexe Avramide a murit în 1941³. Nu deținem date privitoare la decesul soției sale.

Alexe Avramide a avut șase copii: Adrian, Alexandru, Albert, Paul, Olimpia și Hariti.

Alexandru (Sașa) s-a născut pe 6 noiembrie 1895⁴. La acea dată părinții aveau domiciliul pe strada Mircea Vodă nr. 27. A absolvit Școala Superioară de Construcții. La 17 aprilie 1938 s-a căsătorit cu Vergenia Petruș. Căsătoria lor a durat puțin, divorțând pe 22 decembrie 1939.⁵ A fost arestat pe 10 martie 1952, pe motiv că ar fi adus insulte U.R.S.S.-ului. La acea dată era „industriaș-viticultor”. A fost închis în lagărul din Bicaz pe o perioadă de 24 de luni. Nu a apucat să-și îndeplinească pedeapsa deoarece s-a îmbolnăvit și a decedat pe 9 ianuarie 1953, la spitalul din Piatra Neamț⁶.

Albert Aristide Constantin s-a născut în 1897⁷. A fost inginer agronom. Pe 15 noiembrie 1938 s-a căsătorit cu Marcela Levendi (născută în anul 1911). Aceștia nu au avut copii, dar au crescut-o pe Chilina Reva, ca fiică a lor, de la vârsta de doi-trei ani. Albert a murit pe 9 decembrie 1947.⁸ După decesul acestuia, Marcela Avramide s-a recăsătorit cu Hristoforatu Dionisie⁹, luând numele acestuia. Marcela Hristoforatu a murit pe 20 septembrie 2004¹⁰.

¹ A se vedea în acest sens L. Dima, *File din istoria orașului Tulcea: Familia Avramide*, în „Analele Dobrogei” (în curs de apariție).

² Serviciul județean Tulcea al Arhivelor Naționale (în continuare DJAN Tulcea), fond Primăria Tulcea, Colecția Registrele Stării civile, Actul de căsătorie nr. 56 din dos. 123/1890, vol. I, f. 57-58.

³ Conform datelor scrise pe piatra de mormânt din Cimitirul din Tulcea.

⁴ DJAN Tulcea, fond Primăria Tulcea, Registrele stării civile, dos. 169/1895; 171/1895, vol. II, f. 105/ actul de naștere nr. 604/1895.

⁵ *Loc. cit.*. Ștampilă aplicată și completată pe actul de naștere.

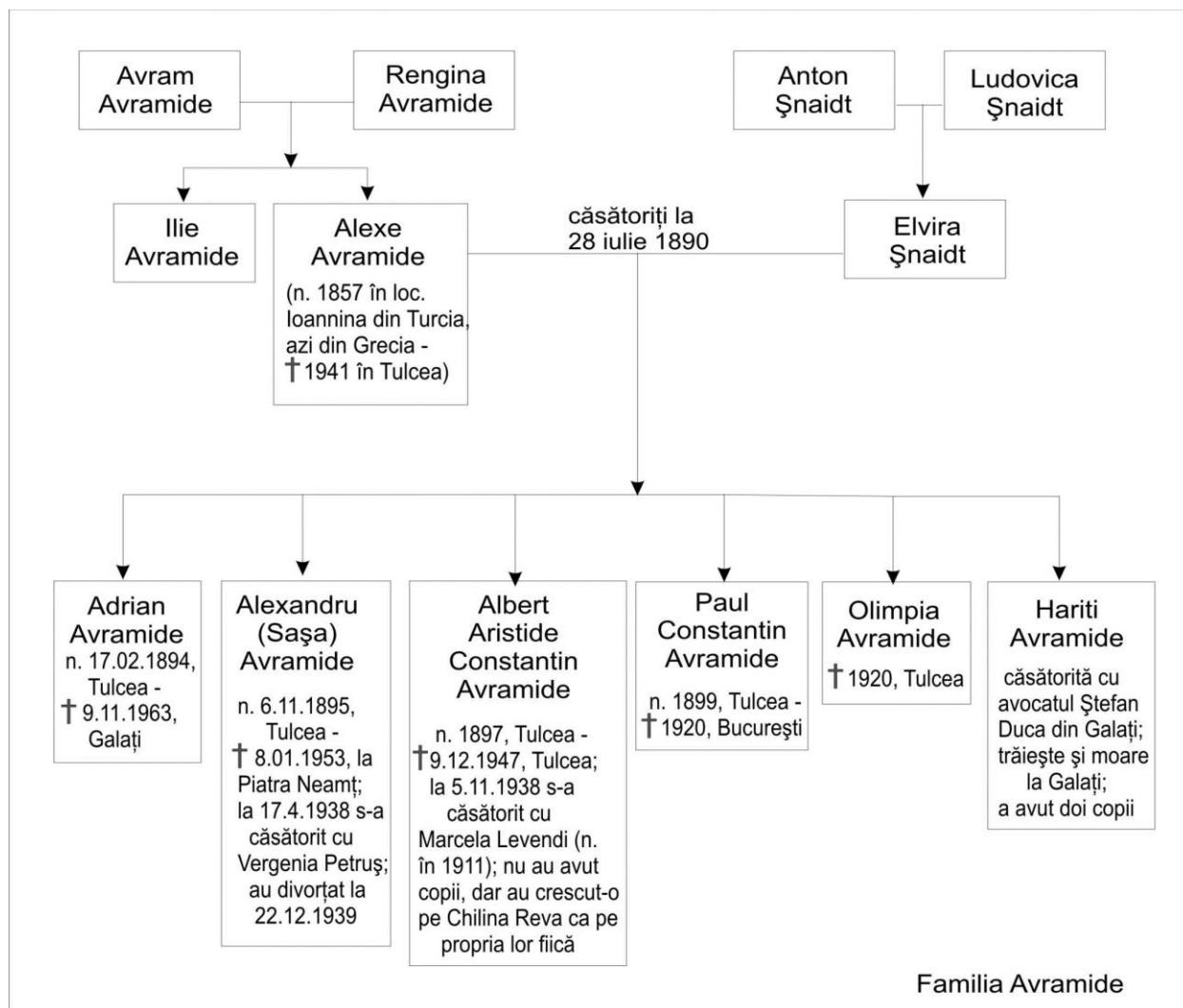
⁶ <http://retrocedari.com/lista-detinutilor-politici-litera-a.html>; http://86.125.17.36/Fise_matricole_penale_-_detinuti_politici/A

⁷ DJAN Tulcea, fond Primăria Tulcea, Registrele Stării civile, dos. 184/1897, dos. 186/1897, f. 6/ actul de naștere 410/1897.

⁸ *Loc. cit.*, ștampilă cu înscrisul: act de deces nr. 630/1947

⁹ Hristoforatu Donisie s-a născut în 1898 și a murit în 1988 conform înscrisului de pe piatra de mormânt din Cimitirul Tulcea.

¹⁰ Înscrisul de pe piatra de mormânt din Cimitirul Tulcea.

Paul Constantin s-a născut în 1899¹¹. A fost militar de carieră. În urma unei petreceri de iarnă, la care a luat parte și sora sa Olimpia, s-a îmbolnăvit și a făcut o pneumonie severă în urma căreia a murit. Olimpia a avut aceeași soartă. Paul Constantin a decedat la București în 1920¹².

Hariti a fost căsătorită cu avocatul Ștefan Duca, din Galați, și a avut doi copii. Mai multe informații despre fiica lui Alexe Avramide nu am găsit.

Cel care avea să ducă mai departe afacerile lui Alexe Avramide a fost fiul cel mai mare al acestuia, *Adrian*. S-a născut pe 17 februarie 1894¹³, în vremea când familia avea domiciliul pe strada Bassarabilor nr. 51. A absolvit Școala Superioară de Comerț.

În luna august a anului 1926, în urma împărțirii averii familiei Avramide, Adrian a moștenit fabrica de cherestea și moara, înființate de tatăl său în 1894. După încheierea Primul Război Mondial, Alexe Avramide repusese în funcțiune vechea fabrică, a cărei producție era asigurată în anul 1924 de un număr de 61 lucrători și 35 ucenici. În anii 1927-1928 el a efectuat ample lucrări de renovare a fabricii de cherestea, în urma cărora aceasta a ajuns să dispună de o remiză în care se aflau „5 gateri, 3 circulare, precum și aparatele anexe, acționate de o mașină-stabilă de

¹¹ DJAN Tulcea, fond Primăria Tulcea, Registrele Stării civile, dos. 199/1899, dos. 200/ 1899, f. 188/ actul de naștere 371/1899.

¹² *Loc. cit.*, ștampilă aplicată: actul de deces nr. 1527/1920.

¹³ *Loc. cit.*, fond Primăria Tulcea, Registrele Stării civile, dos. 161/1894, dos. 162/1896, f. 58/ actul de naștere 107/1894.

12 atmosfere presiune și 275 cp¹⁴. Scopul modernizării instalațiilor fabricii a fost acela de a crește producția îndeosebi pentru export, într-o perioadă în care lemnul românesc era foarte apreciat și căutat pe piețele străine. Fabrica de cherestea ocupa un loc important în viața orașului și a județului Tulcea, producția acesteia ajungând să fie exportată în țări ca Siria, Palestina, Egipt și nordul Africii. „Deși lucra cu echipe de zi și de noapte, cu un personal de 250 de muncitori, fabrica nu putea face față” tuturor solicitărilor¹⁵. De asemenea, Adrian Avramide a mai instalat „o moară automată cu 5 valțuri și o presă pentru extras ulei”¹⁶. Toate aceste instalații au necesitat investiții mari, pentru care el a trebuit să recurgă la credite.

În anii crizei economice, fabrica lui Adrian Avramide a primit o grea lovitură, fiind nevoită să își reducă activitatea. În 1934 personalul fabricii și al morii se mai compunea doar „din 4 funcționari și 15 oameni de serviciu (mecanici, mașiniști și salahori)”¹⁷. În anul următor, mașina-stabilă lucra „numai cu o putere de 50 cai, punând în funcțiune numai 3 gatere, fiind deservite de 25 de lucrători iar producția” era „plasată în mici cantități populației rurale”¹⁸.

Între anii 1939-1940 cantitatea totală de material adus în depozit a fost de 10000-12000 mc, iar valoarea mărfurilor vândute anual era de aproximativ 20 milioane lei.

În anul 1941 livrarea era redusă la strictul necesar al județului¹⁹.

În anul 1943 cantitatea materialului adus în depozit scăzuse foarte mult, la 600 mc. Fabrica ocupa o suprafață de teren de 67.866 mp, valoarea acestuia, dar și a clădirilor, era de 2 milioane lei. Mașinile și instalațiile cu care era echipată fabrica aveau o valoare de 4 milioane lei²⁰.

În anul 1946, proprietarul fabricii, Adrian Avramide, a hotărât să se asocieze cu Friederich Klepper – din București, Marcel Glasser și Hary Malamut – din Tulcea, constituindu-se astfel „S.N.C.A. Avramide și Keppler pentru industrializarea și comercializarea lemnului, import-export”, cu un capital de 90 milioane lei²¹.

În anul 1948 moara, împreună cu fabrica de cherestea, a fost naționalizată și administrată de Întreprinderea economică „8 Mai” din Tulcea²².

Adrian Avramide a activat în politică și, în 1938, a fost ales senator de Tulcea din partea Partidului Național Liberal, cu 392 de voturi²³. Pentru opțiunile sale politice a fost arestat, în data de 16 august 1952, pe motiv că a fost membru în Consiliul Județean Tulcea al P.N.L. Din fișa matricolă penală a lui Adrian Avramide aflăm că în momentul arestării acesta avea domiciliul în Tulcea (raionul Galați), pe strada Traian nr. 21, avea origine socială burgheză, nu era căsătorit, nu avea ocupație, nu era afiliat politic și nu avea nici un fel de stare materială. Comuniștii îi luaseră totul. Se menționa că durata internării era de 60 de luni.

Adrian Avramide a ieșit definitiv din închisoarea Văcărești pe 19 august 1953, dată de la care a avut domiciliu forțat, până pe 16 august 1957²⁴. Din surse orale am aflat că el a locuit apoi la Galați, la sora lui, Hariti, și că a decedat pe 9 noiembrie 1963.

*

¹⁴ Raport al B.N.R. Tulcea către Guvernatorul Băncii Naționale a României din București nr. 694/8 februarie 1936, în Copierul Special rapoarte B.N.R. no. 962/1934, p. 229.

¹⁵ Ibidem.

¹⁶ Ibidem.

¹⁷ Raport al B.N.R. Tulcea către Guvernatorul Băncii Naționale a României din București nr. 2134/8 13 iulie 1934, în Copierul Special rapoarte B.N.R. no. 962/1934, p. 50.

¹⁸ Raport al B.N.R. Tulcea către Guvernatorul Băncii Naționale a României din București nr. 694/8 februarie 1936, în Ibidem, p. 229.

¹⁹ DJAN Tulcea, Fond Prefectura județului Tulcea, dosar 1143/1943, f. 3.

²⁰ Ibidem.

²¹ V. Postelnicu, *Date și considerații privind industria județului Tulcea în perioada 1918-1944 (II)*, în „Steaua Dobrogei”, nr. 6-7, 2000, p. 22.

²² Ibidem, p. 20.

²³ „Viitorul”, XXIX, nr. 8998, ian. 1938, p. IV.

²⁴ <http://86.125.17.36/fisapenala.php?file=f%3A%5Cweb%5CFise+matricole+penale++detinuti+politici%5CA%5CA+04.+Ardelea++Azoitei%5CAvramide+Adrian+A%2FP1260484.JPG>

Fără îndoială, cercetarea istoriei acestei familii se află abia la început. Prin studiul de față încercăm să reconstituim un interesant episod din viața lui Adrian Avramide.

Pentru investițiile mari făcute la fabrica de cherestea și la moară, industriașul tulcean a fost nevoit să recurgă la împrumuturi bancare. Creditul acordat de Banca de Scont a României i-a fost necesar pentru cumpărarea materialului brut pentru fabrica de cherestea. Criza economică i-a afectat însă puternic afacerile și nu și-a mai putut achita angajamentele contractate. Începând din anul 1932, el a lăsat polițele să se protesteze și nu a mai plătit nici o dobândă asupra datoriei sale. A invocat beneficiul legii pentru asanarea datoriilor agricole și a căutat să obțină, pe orice cale, amânări în procesele cambiale intentate de Banca Națională a României, Agenția Tulcea.

În continuare retranscriem rapoartele conducerii Agenției Tulcea a B.N.R. către guvernatorul Băncii Naționale a României din București, din perioada 1934-1937, privitoare la datoria lui Adrian Avramide și la evoluția proceselor cambiale ce i-au fost intentate. Respectiv documente, inedite, provin din *Copierul Special rapoarte B.N.R. no. 962/1934*, păstrat până astăzi într-o arhivă particulară²⁵.

Tulcea, 20 Martie 1934.

725

SERV. CONTENCIOS

DOMNULUI GUVERNATOR AL BĂNCII NAȚIONALE

.....
BUCUREȘTI²⁶

Avem onoarea a vă aduce la cunoștință că astăzi urmând să se judece cele 2 acțiuni cambiale privitoare pe debitorul Adrian Avramide industriaș din orașul nostru, procese ce formează dosarele No. 2405 și 2745 pe 1933, debitorii au cerut Tribunalului să suspende judecarea acțiunilor cambiale pe baza Circulării Ministerului de Justiție No. 24497 din 12 Martie 1934, adresată instanțelor judiciare, cerere la care avocatul sediului nostru s-a opus, susținând că nu se poate suspenda cursul unei acțiuni, pentru simplul motiv că, o lege nouă va să vie, lege care poate ar cuprinde dispozițiuni mai favorabile debitorilor, și aceasta întrucât debitorii noștri nu beneficiază de favoarea acordată debitorilor agricoli prin legea din 23 Aprilie 1933, deoarece numiții sunt industriași, și datoria după cum rezultă din actele prezentate a fost contractată pentru scopuri industriale (cumpărarea de lemn pentru fabrica de cherestea), și ca atare sunt exceptați de la beneficiul acestei legi, conform art. 12 lit. I.

Cum, nici un text de lege nu îndrituiește pe o instanță judecătorească să suspende cursul de judecată al unui proces, decât în cazurile expres și limitativ prevăzute de lege, cazul în care procesele de față nu își au aplicarea, cu atât mai mult cu cât însăși Circulara Ministerului de Justiție nu face altceva decât să recomande instanțelor judecătorești, ca în cazurile de executare, să fie călăuziți de un spirit mai larg de îngăduință, față de debitori, dar aceasta numai în cazurile de executare de pe urma cărora unii debitori agricoli ar putea fi prejudiciați ireparabil, și care la venirea noii legi n-ar mai avea ce face.

Ori, noi nu cerem executarea debitorilor, și ca atare apelul fiind devolutiv, debitorii pot în fața instanței de apel să repună în discuție eventualele drepturi ce i le-ar acorda legea nouă a lichidării datoriilor, cu atât mai mult, cu cât aceste legi sunt de ordine publică, și ca atare pot fi invocate chiar și în fața Curții de Casație.

²⁵ Între cele 755 de pagini ale sale se regăsesc, sub formă de copii, 350 de rapoarte trimise de către conducerea B.N.R. Tulcea diverselor instituții ale statului, locale (Primăria, Prefectura, Judecătoria, Poliția, Administrația financiară, Administrația pescăriilor, Vama, Camera de Comerț și Industrie a județului, Cercul de recrutare etc.) și centrale (Banca Națională a României din București, Ministerul Economiei, Ministerul Finanțelor ș.a.), în perioada 15 februarie 1934 - 18 ianuarie 1949.

²⁶ *Copierul Special rapoarte B.N.R. no. 962/1934*, p. 3-6.

Că, atât timp, cât în momentul judecării proceselor legea din 23 Aprilie 1933 este încă în vigoare, nu se poate suspenda un proces în vederea așteptării unei legi care va să vie.

Cu toate că Dl. Avocat al sediului nostru a susținut în fața Tribunalului în felul arătat mai sus, Tribunalul a declarat divergența, iar completul de divergență bazându-se pe Circulara No. 24497 din 12 Martie 1934 a Ministerului de Justiție către acest Tribunal, care deși nu are putere de lege, în cazurile de față s-a dovedit a fi mai presus de lege, a admis cererea debitorilor și în consecință a suspendat procesele noastre cambiale menționate mai sus, fapt ce ne aduce serioase prejudicii.

Având în vedere că sediul nostru are mai multe procese cambiale de această natură, credem necesar a se interveni la Ministerul de Justiție ca Tribunalul Tulcea să judece procesele în baza legilor existente.

Alăturăm referatul Dlui Avocat al sediului nostru.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI
AGENȚIA TULCEA
ss/. Indescifrabil

Cu 1 anexă

Astăzi fiind de judecat cele două acțiuni cambiale, privind pe debitorii Adrian Avramide ș.al. ce formează dosarele No. 2403 și 2745/933, debitorii au cerut tribunalului să suspende judecarea acțiunilor cambiale, pe baza unei circulări a Ministerului de Justiție No. 24497/934, adresată instanțelor judiciare, cerere la care eu m-am opus.

S-a declarat divergență, Dl. Jude-președinte Titu Bogdănescu fiind de părere a se suspenda procesele, și Dl. Judecător Aurel Atanasiu, fiind de părere a se judeca, întrucât nu se poate suspenda cursul unei acțiuni, pentru simplul fapt că, o lege nouă va să vie, lege care poate să cuprindă dispozițiuni mai favorabile debitorilor, și aceasta întrucât debitorii noștri nu beneficiază de favoarea acordată debitorilor agricoli, numiții fiind industriași, și datoria după cum rezultă din actele prezentate a fost contractată pentru scopuri industriale (cumpărarea de lemne pentru fabrica de cherestea, de la Vatra-Dornei).

Divirgența s-a completat cu Dl. N. Doja Jude-Consilier, iar completul de divirgență a dispus suspendarea proceselor noastre cambiale, pe baza circulării Ministerului de Justiție No. 24497 din 12 martie 934.

Cum hotărârea tribunalului este ilegală, dată cu călcarea în picioare a principiilor de drept, și numai printr-o greșită interpretare a sus menționatei circulări, fapt ce ne prejudiciază, motive pentru care, vă rog, a interveni la Centrală, care la rândul ei să intervină la Ministerul de Justiție pentru a reveni asupra acestei circulări, care pentru unele instanțe judiciare s-a dovedit a avea putere de lege. Nici un text de lege nu îndrituiește pe o instanță judecătorească să suspende cursul de judecată a unui proces decât în cazurile menționate expres și limitativ prevăzute de lege, ceea ce în cazul de față nu se aplică. Însăși circulara ministerului de justiție nu face altceva, decât să recomande instanțelor judecătorești, ca în cazurile de executare de pe urma cărora unii debitori agricoli ar putea fi prejudiciați- ireparabil, și care la venirea noii legi, n-ar mai avea ce face.

Ori, noi nu cerem executarea debitorilor, și ca atare, apelul fiind devolutiv, debitorii pot în fața instanței de apel să repună în discuție eventualele drepturi ce i le-ar acorda legea nouă a lichidării datoriilor, știindu-se că, aceste legi sunt de ordine publică, și ca atare, ca putând fi invocată chiar și în fața Curței de Casație.

Atât timp cât în momentul judecării proceselor, legea din 23 Aprilie 1933 este încă în vigoare, nu se poate suspenda un proces în vederea așteptării unei legi – care va să vie.

Avocat

ss/. Indescifrabil

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI
AGENȚIA TULCEA

Director
ss/. indescifrabil

Contabil,
ss/. Indescifrabil

Tulcea, 13 Iulie

DOMNULUI GUVERNATOR AL BĂNCII NAȚIONALE,

2134
SERVICIUL CREDITELOR

BUCUREȘTI²⁷

În conformitate cu dispoziția D-Voastră din scrisoarea N. 28909 din 22 iunie ac, am verificat situațiunea Dlui Adrian Avramide fabrică de cherestea și moară sistematică din orașul Tulcea și drept rezultat avem onoarea de a vă aduce la cunoștință următoarele:

Fabrica a fost înființată în anul 1894 de Dl. Alexe Avramide a cărei proprietate a rămas, până în anul 1926, când în urma împărțirii averii, fabrica și moara a revenit Dlui Adrian Avramide.

Domnia sa având în vedere situația de conjunctură din anii trecuți, precum și abundența de credite și ușurința cu care se obțineau, a înlocuit instalațiile vechi cu mașini moderne, înființând pe lângă fabrica de cherestea și o moară sistematică.

Scopul modernizării instalațiilor a fost pentru a produce cât mai mult, în vederea exportului de cherestea ce era să facă în străinătate, mai ales că în timpul acela marfa românească se bucura de foarte multă reputație și era mult căutată de piețele streine.

Aceste instalații au necesitat investiții mari, iar Dl. Adrian Avramide a trebuit să recurgă la credite, pentru a pune în funcțiune fabrica de cherestea cât și moara.

Creditul acordat de Banca de Scont a României i-a fost necesar pentru cumpărarea materialului brut ceea ce se poate vedea din copia cererii sale, înaintată D-Voastră cu scrisoarea noastră din 28 Octomvrie 1933.

Din cauza vremurilor critice cari au urmat începând cu anul 1928 când fabrica sa a început să funcționeze în mod normal, nu a mai putut să amortizeze datoriile contractate, ba mai mult începând din anul 1932 a lăsat polițele să se protesteze, ne mai plătind nici o dobândă asupra datoriilor sale, invocând beneficiul legii pentru asanarea datoriilor agricole, și căutând să obțină pe orice cale amânări în procesele cambiale intentate de noi.

În anul 1933, comerțul său a început să prospere din nou, făcând vânzări considerabile în țară, țărănilor, cari ne mai achitând datoriile către creditorii lor și neputând fi urmăriți din cauza legilor pentru asanarea datoriilor agricole, au început să zidească aproape în întreg Județul, făcând cumpărături considerabile de material de lemnărie. În modul acesta a realizat frumoase beneficii, din cari și-a umplut magaziile cu material lemnos, ba a reușit chiar să facă o tranzacție cu Banca Agricolă, care reducându-i creanța cu 50% a achitat imediat Lei 500.000. - astfel că i s-a stins datoria ce o avea către această Bancă.

În anul acesta lemnul românesc găsim noi piețe de plasare iar Dl. Avramide având depozite marfă de cca. 4.000.000.- lei, credem că va realiza beneficii foarte frumoase.

Firma este înregistrată în registrul firmelor pe lângă Camera de Comerț din Tulcea sub Nr. 1400/1931.

Ține registre în regulă vizate și parafate de Tribunalul local și înregistrările ținute la zi.

Aveea sa se compune din:

²⁷ *Ibidem*, p. 47-51.

1. fabrică de cherestea, instalată pe un teren de 8 hectare de pământ, la malul Dunării, are 5 ferestree (gattere) din care lucrează în permanență 2, precum și mașinile necesare la funcționare, toate aceste conform Bilanțului încheiat în anul 1933 au costat	Lei 6.892.187
Tot în această sumă se cuprinde și moara sistematică unde are instalații moderne pentru măcinat făină de grâu, precum 2 petre pentru măcinatul orzului și a porumbului.	
Un loc viran în strada Isaccea, preluat de la un debitor în contul datorie, care valorează cca.....	Lei 80.000
Pe terenul fabricei mai are 1 casă pentru birouri, din cărămidă, și 2 șoproane mari pentru depozitarea cherestelei.	
Venitul realizat de la moară în anul 1933 a fost de.....	Lei 529.427
Venituri realizate în lemnie în anul 1933.....	Lei 2.036.731
Creditorii principali sunt:	
E. Gavrilide din Galați	Lei 1.775.000
Eugen Bunea --,-----.....	2.016.000
Banca de Scont a României Sucurs. Tulcea.....	250.000
Diversi.....	19.789
.....	-----
<u>În total</u>	Lei 7.131.289

Din suma datorată către Banca de Scont a României Sucurs. Tulcea
Lei 2.905.400.- se află în portofoliu nostru, acționate.

„ 165.100.- -----,----- Centralei.

Personalul fabricii și a moarei se compune din 4 funcționari și 15 oameni de serviciu (mecanici, mașiniști și salahori) cu un salariu anual de Lei 272.000.

Dl. Avramide este atribuit cu o sumă ce 6-7000 lei lunar cari sunt înregistrate la un cont special, și cari să plătesc fără nici un act de casă.

Impozitele către fisc le plătește lunar, are însă un litigiu cu care să judecă pentru impozitele din anul 1932. Suma plătită în anul trecut către fisc și comună este de Lei 70.791.

Pentru a face o justă evaluare a averii sale, este greu de stabilit, totuși după părerile specialiștilor moara și fabrica chiar în situația grea de azi ar valora cca. Lei 3.500.000. Marfă în depozit are în valoare de cca. Lei 3.500.000.

Datoria sa arată mai sus nu corespunde realității, întrucât la capitalul menționat trebuie adăugată dobânda și cheltuielile de judecată cari s-au ridicat la sume considerabile, având în vedere că de câțiva ani nu a mai plătit nici un fel de dobândă la majoritatea din creditori. Astfel nouă ne datorează în afară de capital 2.904.500 o dobândă de circa Lei 300.000. plus cheltuieli de judecată și protest circa Lei 70.000.

Dl. Adrian Avramide este un om foarte activ, conduce singur întreprinderea sa, de care se ocupă foarte serios, a redus personalul la minimum posibil și muncește alături de angajații săi pentru a face cât mai mari economii.

A cerut Tribunalului să beneficieze de legea pentru asanarea datoriilor agricole, nu beneficiază însă decât garanții săi Dnii Alexe și Albert Avramide, din care primul este debitor urban, iar al doilea debitor agricol.

Celelalte datorii înțelege să le aranjeze tot în felul arătat din cerea adresată direct D-Voastră. În caz că veți da curs favorabil cererii sale credem necesar a i se lua ipoteca asupra fabricii.

Alăturat vă înapoiem cererea sa împreună cu 3 acte.

Vă rog să binevoiți a decide.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI
AGENȚIA TULCEA

Director
ss/. indescifrabil

Contabil,
ss/. indescifrabil

Tulcea, 21 iunie 1935

DOMNULUI GUVERNATOR AL BĂNCII NAȚIONALE

1533
SERVICIUL CREDITELOR

BUCUREȘTI²⁸

Avem onoare a vă înainta odată cu aceasta în original oferta ce ne-a fost adresată de D-nii ADRIAN, ALEXE și ALBERT AVRAMIDE din Tulcea, angajați la Sediul ns. și vă aducem la cunoștință următoarele date:

1. Dnii Adrian, Alexe și Albert Avramide sunt angajați la Sediul nostru cu suma de Lei 2.904.500 creanță formată din mai multe efecte, având scadențele eșalonate între 1 Mai – 28 Iunie 1932, toate fiind semnate de Dl. Adrian Avramide ca principal obligat și de d-nii Alexe și Albert Avramide ca giranți, Prezentator Banca de Scont a României Sucursala Tulcea.

2. SITUAȚIUNEA CREANȚEI DIN PUNCT DE VEDERE AL CONTENCIOSULUI.

Această creanță a fost protestată la scadență și acționată în termen. Procesul a fost judecat în primă instanță la Tribunalul Tulcea, iar acum se afla la Curtea de Apel din Constanța cu termen de judecarea apelului la 2 Octombrie 1935.

Presupunând că la acest termen ne vom judeca și vom obține titlu executoriu, este puțin probabil că vom putea executa pe acești debitori pentru următoarele motive:

a./ Toți cei trei debitori au cerut beneficiul LEGII DE LICHIDARE A DATORIILOR DIN 7 APRILIE 1934, ca debitori agricoli.

b./ Avem certitudine că la acea dată când vom obține titlu executoriu, debitorul principal D-l ADRIAN AVRAMIDE, care este industriaș, va introduce cerere de CONCORDAT PREVENTIV. Dat fiind că procedura concordatului este foarte anevoioasă/vor fi amânări, contestații, apeluri etc./, cu siguranță că posibilitățile de executare vor fi amânate cu încă doi ani de acum înainte.

3. SITUAȚIUNEA CREANȚEI DIN PUNCT DE VEDERE AL LEGII LICHIDĂRII DATORIILOR DIN 7 APRILIE 1934.

a./ Principalul obligat Dl. Adrian Avramide nu beneficiază de lege. Nu poate fi încadrat în nicio categorie, cu toate că a făcut cerere de asanare.

b./ Ambii giranți D-nii ALEXE și ALBERT AVRAMIDE sunt agricultori și au vocațiune la avantajile acestei legi.

c./ Numiții debitori au depus la Administrația Financiară Tulcea ambele rate/15 Noembrie 1934 și 15 Mai 1935/. Prima rată am încasat-o conform instrucțiunilor Dvs.

4. SITUAȚIUNEA MATERIALĂ A DEBITORILOR

A./ Situațiunea D-lui ADRIAN AVRAMIDE, principalul obligat, în profesione industriaș. ACTIV.

1 loc viran în Tulcea.....Lei 80.000.

Fabrică de cherestea și moară evaluate la.....Lei 3.500.000.

/Pentru această fabrică, dacă s-ar vinde silit s-ar putea obține mai mult de Lei 2.000.000./

Mărfuri în magazie ce se pot evalua la suma deLei 800.000.

Total activ.....Lei 4.380.000.

PASIV.

Datoria la B.N.R. Tulcea..... Lei 2.904.500.

Alți creditori.....Lei 4.895.500.

Total pasiv.....Lei 7.800.000.

²⁸ Ibidem, p. 130-134.

Menționăm că atât creanța noastră cât și acelea a celorlalți creditori sunt creanțe chirografare.

În cazul unei executări silite, de la debitor nu putem încasa mai mult decât 25-35%.

B./SITUAȚIUNEA MATERIALĂ A GIRANȚILOR.

D-nii Alexe și Albert Avramide

ACTIV.

a. 1 vie în Com. Niculițel , jud Tulcea de 15 hectare, împreună cu instalațiunile și clădirile se poate evalua la...	Lei 500.000
b. 48 hectare teren arabil.....	Lei 490.000
c. 1 teren în orașul Tulcea.....	Lei 60.000
d. Imobile în orașul Tulcea.....	Lei 860.000

Total activ.....Lei 1.910.000

PASIV.

Creanța B.N.R. Tulcea.....Lei 2.904.500.

Ambii acești debitori beneficiind de avantajile Legii din 7 aprilie 1934, nu pot fi urmăriți decât în conformitate cu această lege.

Față de datele de mai sus, pentru această creanță găsim două modalități de lichidare.

Prima. Încadrarea acestei creanțe în prevederile Legii din 7 aprilie 1934 – Capitolul I / Pt. giranți/. În acest caz ar urma să înregistrăm valoarea redusă a acestei creanțe la Contul „EFECTELE DEBITORILOR AGRICOLI LICHIDABILE CONFORM LEGII” iar pentru reducerea de 50% trecută la stat să ținem evidență și în măsura în care vom încasa mai mult de 50%/ creanța redusă/ să credităm partida Statului.

A doua. Să se aprobe oferta D-lor Avramide, în care caz creanța ar rămâne să fie lichidată în 17 ani conform legii.

*
* *

Având în vedere cele arătate mai sus, din care rezultă situațiunea foarte complicată a acestei creanțe, pentru clarificarea ei, cu onoare vă rugăm să binevoiți a ne comunica rezoluțiunea dvs.

ss/. indescifrabil

Tabloul cu efectele scăzute în urmărire, restante,
provenite din portofoliul Băncii de Scont a României Sucursala Tulcea
și emise Administrațiunii Centrale la 27 Ianuarie 1936
(extras din anexa Raportului B.N.R. Tulcea către Guvernatorul Băncii Naționale a României
din București nr. 564/27 Ianuarie 1936)²⁹

Nr. crt.	Subscriitor	Scadența	Valoarea efectului	Dobânda	Cheltuieli		Obs.	
					cu-rente	amortizate		
					cen-trala	prof./perd.		
11.	A. Avramide	14-4-932	900.000	261.520		3729	46.092	concordat preventiv
33	A. Avramide	28-4-932	100.000	22.064				--,,--
60	A. Avramide	1-5-932	100.000	22.005				--,,--
66	A. Avramide	5-5-932	200.000	43.856				--,,--
67	A. Avramide	5-5-932	375.000	82.229				--,,--
68	A. Avramide	5-5-932	34.000	7.455				--,,--
69	A. Avramide	5-5-932	34.000	5.263				--,,--
113	A. Avramide	23-5-932	81.500	17.586				--,,--
148	A. Avramide	2-6-932	400.000	83.533				--,,--
149	A. Avramide	2-6-932	290.000	62.012				--,,--
210	A. Avramide	23-6-932	250.000	52.438				--,,--
211	A. Avramide	23-6-932	150.000	31.463				--,,--

Tulcea, 16 Iunie 1937.

1313
„Serv. SCONTULUI”

Domnului Guvernator al Băncii Naționale

BUCUREȘTI³⁰

Avem onoare a vă aduce la cunoștință că principalul obligat ADRIAN AVRAMIDE, comerciant în orașul Tulcea, câștigând procesul intentat de noi, prin respingerea recursului i s-a recunoscut concordatul solicitat obligându-se să plătească 20% în zece ani fără procente.

Suma pentru care este debitor de Lei 2.943.500, plus Lei 120.000 creanțe provenite din reescontul Băncii de Scont a României S.A. și care actualmente se găsesc la Dv. fiind remise încă de la 27 Ianuarie 1936 cu scris. No. 504, cu ocazia încheierii convențiunii cu acest prezentator.

²⁹ *Ibidem*, p. 207.

³⁰ *Ibidem*, p. 342.

Vă rugăm să binevoiți a dispune trimiterea acestor cambii Sediului nostru, sau să ne comunicați ce sumă să încasăm pentru ratele restante, pentru care subscriitorul s-a prezentat să le achite la ghișeu nostru.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI
AGENȚIA TULCEA

BIBLIOGRAFIE

- *** Serviciul județean Tulcea al Arhivelor Naționale, fond Primăria Tulcea, Colecția Registrele Stării civile.
 - *** Serviciul județean Tulcea al Arhivelor Naționale, Fond Prefectura județului Tulcea.
 - *** *Raport al B.N.R. Tulcea către Guvernatorul Băncii Naționale a României din București nr. 694/8 februarie 1936, în Copierul Special rapoarte B.N.R. no. 962/1934*
 - *** *Raport al B.N.R. Tulcea către Guvernatorul Băncii Naționale a României din București nr. 2134/8 13 iulie 1934, în Copierul Special rapoarte B.N.R. no. 962/1934*
- „Viitorul”, XXIX, nr. 8998, ian. 1938
- DIMA, L. 2012, *File din istoria orașului Tulcea: Familia Avramide*, în „Analele Dobrogei”, S.N. X-XIII, 2009.
- POSTELNICU, V. 2000, *Date și considerații privind industria județului Tulcea în perioada 1918-1944 (II)*, în „Steaua Dobrogei”, nr. 6-7.

Fig. 1. Adrian Avramide și George Scultety, prieten de familie
(fotografie din arhiva personală Chilina Reva)

Matricola 19413 Unitatea C-1.A.

Numele AURAMIDE Prenumele ADRIAN

Porecla _____

Născut în anul 1894 luna februarie ziua 11 în

Comuna Tulcea Raionul Tulcea Regiunea Galati

Fiul lui Pleac și al Olivia domiciliat în

Comuna Tulcea Str. Traian 27 Raionul _____ Regiunea _____

Ocupația la data arestării: profesor

Ocupația în trecut: Industriaș

Studii: Sc. Superioară Comercială

Starea materială la data arestării: Nu

Starea materială în trecut: Mășină cu volan și fabrică de cherestea

Starea civilă: Necăsătorit Originea socială: Burghez

Apartenența politică la data arestării: Nu în trecut: P.N.L.

Nr. Deciziei sau Procesul-Verbal de Internare	Nr. Adresei și Autoritatea care l-a depus	Motivul Internării	Durata Internării
<u>14/52</u>	<u>S.S. Reg. Galati Nr. 23.365 din 7-11-52</u>	<u>Membru al Comitetului Politic P.N.L.</u>	<u>60 luni</u>

Internarea începe la: 16 VIII 52 Expiră la: 16 VII 57

Majorări (reduceri): _____

Esuri provizorii: _____

Reprimiri: _____

Esuri definitive: 10893 Dab și sâmbătă portat + 4599A

Fig. 2. Fișa matricolă penală a lui Adrian Avramide

(<http://86.125.17.36/fisapenala.php?file=f%3A%5Cweb%5CFise+matricole+penale++detinuti+politici%5CA%5CA+04.+Ardelea++Azoitei%5CAvramide+Adrian+A%2FP1260484.JPG>)

Matricola 19413 Unitatea C-7. Yăcăria

Numele AURAMIDE Prenumele ADRIAN

Porecla _____

Născut în anul 1894 luna februarie ziua 11 în

Comuna Tulcea Raionul Tulcea Regiunea Galati

Fiul lui Pleac și al Olivia domiciliat în

Comuna Tulcea Str. Traian 27 Raionul _____ Regiunea _____

Ocupația la data arestării: profesor

Ocupația în trecut: _____

Studii: Sc. Sup. Comercială

Starea materială la data arestării: f. bune

Starea materială în trecut: Mășină și fabrică de cherestea

Starea civilă: Necăsătorit Originea socială: Burghez

Apartenența politică la data arestării: Necăsătorit în trecut: P.N.L.

Nr. Deciziei sau Procesul-Verbal de Internare	Nr. Adresei și Autoritatea care l-a depus	Motivul Internării	Durata Internării
<u>14/52</u>	<u>S.S. Galati</u>	<u>P.N.L.</u>	<u>60 luni</u>

Internarea începe la: 16.8.52 Expiră la: 16.8.57

Majorări (reduceri): _____

Esuri provizorii: _____

Reprimiri: _____

Esuri definitive: 10893 Dab și sâmbătă portat + 4599A
conf. ordi. com. nr. 10/52

Fig. 3. Fișa matricolă penală a lui Adrian Avramide

(<http://86.125.17.36/fisapenala.php?file=f%3A%5Cweb%5CFise+matricole+penale++detinuti+politici%5CA%5CA+04.+Ardelea++Azoitei%5CAvramide+Adrian+A%2FP1260482.JPG>)

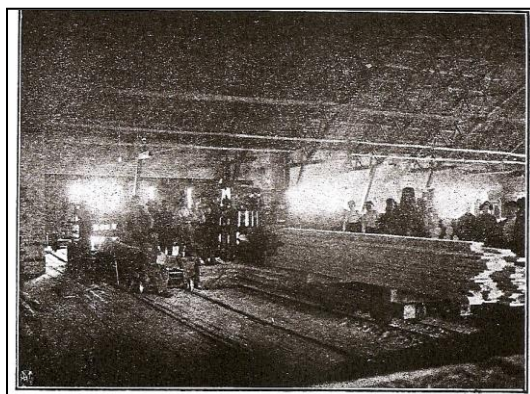
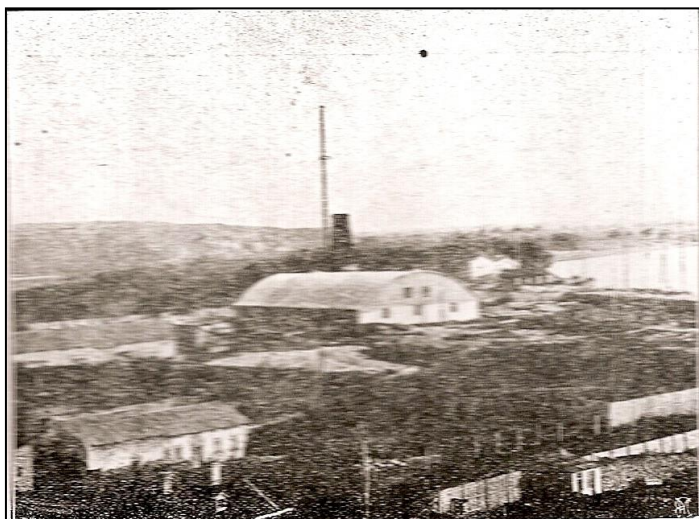

Fig. 4. Fabrica de cherestea și moara lui Adrian Avramide **Fig. 5. Interiorul Fabricii de cherestea**
(Apud *Monografia Camerei de Comerț și Industrie Circ. XI Tulcea, întocmită cu ocazia aniversării a 50 de ani de la realipirea Dobrogei, La Patria Mamă*, octombrie 1928, p.15-16).

Fig. 6. Fostul sediu al B.N.R. filiala Tulcea (1928-1999)
(fotografie din Arhiva ICEM Tulcea)